

Examining the Role of Emotional literacy and Spiritual Compatibility in Predicting Marital Conflicts of Married Women

ARTICLE INFO

Article Type

Research Article

Authors

Fariba Dorzaman¹
Amin HajiBagheri²
Seyedeh Neda Amirnia³
Sara Vajd⁴
Hadiseh Sadat Ebrahimi⁵

How to cite this article

Fariba Dorzaman, Amin HajiBagheri, Seyedeh Neda Amirnia, Sara Vajd, Hadiseh Sadat Ebrahimi, Examining the Role of Emotional literacy and Spiritual Compatibility in Predicting Marital Conflicts of Married Women, Islamic Life Style. 2023; 7 (2) :359-365.

1. MA Clinical Psychology, Andimshek Branch, Islamic Azad University, Andimshek, Iran (Corresponding author).
2. MA General Psychology, Research Sciences Unit, Islamic Azad University, Tehran, Iran.
3. MA General Psychology, Bandar Abbas Branch, Islamic Azad University, Bandar Abbas, Iran.
4. MA Family counseling, Payam Noor University, Isfahan, Iran.
5. MA Exceptional children's education, Allameh Tabatabai University, Tehran, Iran

* Correspondence:

Address:
Phone:
Email: doraman@gmail.com

Article History

Received: 2023/05/05
Accepted: 2023/05/27

ABSTRACT

Purpose: Conflict is the most common problem in couples' relationships, and the inability to solve it may damage the family and even lead to divorce. Therefore, the present study was conducted with the aim of investigating the role of emotional literacy and spiritual compatibility in predicting marital conflicts among married women.

Materials and Methods: The current research was descriptive-correlational. The population included all married women referring to the health centers of Bandar Abbas city in the second six months of 2022, of which 360 people were selected by available sampling method. The data collection tools included emotional literacy scale by Kimiaei et al. (2011), spiritual compatibility by Rasoli et al. To analyze the data, Pearson's correlation test and multiple regressions were used with the help of SPSS version 21 software.

Findings: The results showed that the relationship between emotional literacy ($r = -0.515$) and spiritual compatibility ($r = -0.570$) with marital conflicts was negative and significant ($p < 0.01$). And the variables of emotional literacy and spiritual adaptation had the ability to predict 38.9% of changes in marital conflicts.

Conclusion: Family counselors and even couples should pay special attention to the role of emotional literacy and spiritual compatibility in trying to reduce marital conflicts and do the necessary planning and training in this field.

Keywords: Emotional literacy, Spiritual Compatibility, Marital Conflicts, Women.

بررسی نقش سواد عاطفی و سازگاری معنوی در پیش‌بین تعارضات زناشویی زنان متأهل

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۲/۱۵
تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۳/۰۶
*نویسنده مسئول: doraman@gmail.com

مقدمه

رابطه زناشویی سنگ بنای اولیه ارتباطات خانوادگی است؛ و موجب می‌شود که افراد شادتر سالم‌تر و بانشاط‌تر زندگی کنند؛ تجربه چنین ازدواجی فرصت‌هایی از قبیل مصاحبت، تعامل باز و حمایت را در اختیار افراد قرار می‌دهد (۱)، اما به نظر می‌رسد همیشه این چنین نیست، بین زن و مردی که وارد زندگی زناشویی شده‌اند تفاوت‌هایی در نگرش، تصمیم‌گیری، انگیزش، علائق، عادات و روش‌های فکر کردن وجود دارد که به مرور آشکارتر شده و ریشه‌های تعارضات زناشویی^۱ را شکل می‌دهند (۲). تعارضات زناشویی شامل عدم توافق زوجین در مورد اکثر موارد مطرح در زندگی زناشویی همانند روابط با اطرافیان، مسائل جنسی، تربیت فرزند، مسائل اقتصادی و ... است (۳). این فرایند به‌مرور زمان از بین رفته و آثار روانشناختی و هیجانی منفی در سلامت روانشناختی و هیجانی زوجین بر جای می‌دهند (۴). تعارضات مابین زوجین نه تنها نظام خانواده را متزلزل می‌کند بلکه رشد عاطفی، اجتماعی و سازگاری بعدی زوجین را نیز با مشکل مواجه خواهند نمود. از این رو، روابط زناشویی را می‌توان از عمیق‌ترین لذت‌های بشر و همچنین یکی از بزرگ‌ترین سرچشمه‌های رنج در زوجین به شمار آورد (۵). تعارضات در زوجین باعث تهدیدات، بدرفتاری کلامی و فیزیکی و پرخاشگری می‌شود و دامنه رفتاری از هل دادن و سیلی زدن و تهدید زندگی و حتی مرگ یکی از زوجین را به همراه دارد (۶). یکی از متغیرهایی که می‌تواند در روابط فرا زناشویی نقش داشته باشد سواد عاطفی است؛ چراکه عدم سواد عاطفی^۲ در زوجین می‌تواند با بروز تعارضات زناشویی و فاصله عاطفی در زوجین همراه گردد (۷). سواد عاطفی به‌عنوان توانایی نام‌گذاری و توصیف هیجان‌های احساس شده، درک چرایی آن هیجان‌ها بیان آن‌ها به افراد دیگر و کنترل هیجان‌ها تعریف شده است (۸). سواد عاطفی می‌تواند از فاصله عاطفی میان زوجین بکاهد و به‌واسطه افزایش مهارت‌های تنظیم هیجانی مانند آگاهی هیجانی و پاسخگویی مثبت هیجانی بر روابط زوجین اثر بگذارد (۹). افراد متالی که از سواد عاطفی پایینی برخوردارند و تبع آن در مدیریت هیجان‌ها و استرس روزمره زندگی زناشویی ناتوان هستند در گرایش به روابط فرا زناشویی آسیب‌پذیرتر هستند، لذا به نظر می‌رسد در فرهنگ‌های مختلف مؤلفه‌های سواد عاطفی با حفظ کیفیت رابطه زناشویی در نتیجه کاهش احتمال گرایش به روابط فرا زناشویی همراه است. در مطالعات نقش سواد عاطفی در پیش‌بینی طلاق عاطفی (۱۰)، رابطه با گرایش به روابط فرا زناشویی (۱۱) و رابطه با شادمانی زناشویی در دانشجویان متأهل (۱۲) تأیید شده است. سازگاری معنوی^۳ می‌تواند نقش مؤثری در تطابق زوجین با تعارضات زناشویی در آینده داشته باشد. سازگاری معنوی به معنای جستجوی معنی و مفهوم زندگی با استفاده از روش‌های معنوی در هنگام بروز تنش تعریف می‌شود و به معنای آن است که چطور

فریبا درزمان^{۱*}

کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، واحد اندیشمک، دانشگاه آزاد اسلامی، اندیشمک، ایران (نویسنده مسئول).

امین حاجی باقری^۲

کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، واحد علوم تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

سیده ندا امیرنیا^۳

کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، واحد بندرعباس، دانشگاه آزاد اسلامی، بندرعباس، ایران.

سارا وجد^۴

کارشناسی ارشد مشاوره خانواده، دانشگاه پیام نور، اصفهان، ایران.

حدیثه سادات ابراهیمی^۵

کارشناسی ارشد آموزش کودکان استثنایی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران.

چکیده

هدف: تعارضات رایج‌ترین مشکل در روابط زوجین است و ناتوانی در حل آن ممکن است خانواده را دچار آسیب نماید و حتی منجر به طلاق شود؛ بنابراین مطالعه حاضر باهدف بررسی نقش سواد عاطفی و سازگاری معنوی در پیش‌بین تعارضات زناشویی زنان متأهل انجام شد.

مواد و روش‌ها: پژوهش حاضر توصیفی - همبستگی بود. جامعه شامل تمامی زنان متأهل مراجعه‌کننده به پایگاه‌های بهداشتی شهر بندرعباس در شش ماه دوم سال ۱۴۰۱ بودند که ۳۶۰ نفر به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. ابزار گردآوری اطلاعات شامل مقیاس سواد عاطفی کیمیایی و همکاران (۱۳۹۱)، سازگاری معنوی رسولی و همکاران (۱۳۸۸) و تعارضات زناشویی ثنایی (۱۳۷۹) بودند. جهت تحلیل داده‌ها از آزمون همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه با کمک نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۱ استفاده شد. **یافته‌ها:** نتایج نشان داد رابطه بین سواد عاطفی ($r = -0/515$) و سازگاری معنوی ($r = -0/570$) با تعارضات زناشویی منفی و معنی‌دار بود ($p < 0/01$). و متغیرهای سواد عاطفی و سازگاری معنوی، توانایی پیش‌بینی ۳۸/۹ درصد از تغییرات تعارضات زناشویی را داشتند.

نتیجه‌گیری: مشاوران خانواده و حتی زوجین در تلاش برای کاهش تعارضات زناشویی به نقش سواد عاطفی و سازگاری معنوی توجه ویژه داشته باشند و برنامه‌ریزی‌ها و آموزش‌های لازم در این زمینه را انجام دهند. **واژگان کلیدی:** سواد عاطفی، سازگاری معنوی، تعارضات زناشویی، زنان.

3 . Spiritual Compatibility

1 . Marital Conflicts

2 . Emotional Literacy

عاطفی (۱۰ سؤال) استفاده شده است. آزمودنی‌ها می‌بایست پاسخ‌های خود را بر مبنای یک مقیاس درجه‌بندی شده از کاملاً موافق: نمره ۷ تا کاملاً مخالف: نمره یک مشخص نمایند. حداقل نمره بین ۷۰-۱۰ هست و نمرات بالاتر به معنای سواد عاطفی بیشتر هست. در مطالعه کیمیایی و همکاران، روایی صوری و محتوایی تأیید شد و پایایی مقیاس سواد عاطفی به روش آلفای کرونباخ ۰/۸۷ گزارش شد (۲۱). در پژوهش حاضر پایایی کل به روش آلفای کرونباخ ۰/۷۹ به دست آمد.

پرسش‌نامه سازگاری معنوی: رسولی و همکاران (۱۳۸۸) این پرسش‌نامه ۳۹ سؤالی را طراحی که سه خرده مقیاس معنا داشتن زندگی (سؤالات ۱-۱۵)، ارتباط با خداوند (سؤالات ۱۶-۲۶)، جستجوی حمایت معنوی (سؤالات ۲۷-۳۹) را بر اساس طیف لیکرت (کاملاً مخالف: نمره یک تا کاملاً موافق: نمره ۵) می‌سنجد. دامنه نمرات بین ۳۹ تا ۱۹۵ هست، که نمرات بالاتر نشان‌دهنده سازگاری معنوی بیشتر فرد هست و برعکس. رسولی و همکاران، روایی سازه به روش تحلیل عاملی اکتشافی تأیید و پایایی به روش باز آزمایی به فاصله ۳ هفته ۰/۷۱ و پایایی کلی به روش ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۶ گزارش نمودند (۲۲). در پژوهش حاضر پایایی کل به روش آلفای کرونباخ ۰/۸۱ به دست آمد.

پرسش‌نامه تعارضات زناشویی: این پرسش‌نامه ۵۴ سؤالی توسط ثنایی (۱۳۷۹)، ساخته شده که ۸ خرده مقیاس (کاهش همکاری، کاهش رابطه جنسی، افزایش واکنش‌های هیجانی، افزایش جلب حمایت فرزندان، افزایش رابطه فردی با خویشاوندان خود، کاهش رابطه با خویشاوندان همسر و دوستان، جدا کردن امور مالی از یکدیگر و کاهش ارتباط مؤثر) را بر روی طیف لیکرت (هرگز: نمره یک تا همیشه ۵ نمره) می‌سنجد. سؤالات ۳، ۱۱، ۱۶، ۲۹، ۳۰، ۳۳، ۶۷ و ۵۶ به صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شوند، دامنه نمرات بین ۵۴ تا ۲۷۰ هست. در مجموع یک نمره کلی از تعارضات زناشویی می‌دهد. این پرسش‌نامه تعارضات زوج‌ها را در چهار سطح فاقد تعارض با نمره ۱۲ تا ۹۰، تعارض در حد طبیعی با نمره ۹۰ تا ۱۱۱، تعارض بیش از حد طبیعی با نمره ۱۱۱ تا ۱۹۱ و تعارض بسیار شدیدی با نمره بالاتر از ۱۹۰ طبقه‌بندی می‌کند. در مطالعه ثنایی، روایی محتوایی پرسش‌نامه تأیید و پایایی کل به روش آلفای کرونباخ ۰/۹۶ و برای خرده مقیاس در دامنه‌ای بین ۰/۶۱ تا ۰/۸۹ به دست آمد (۲۳). در مطالعه حاضر پایایی کل به روش آلفای کرونباخ ۰/۷۸ به دست آمد.

در مرحله اجرا به پایگاه‌های بهداشتی شهر بندرعباس مراجعه شد و با هماهنگی‌های انجام شده ابتدا یک جلسه توجیهی برای زنان مراجعه‌کننده برگزار شد، ضمن معرفی پژوهشگر اهداف پژوهش اعلام شد و تعداد ۳۶۰ نفر از بین مراجعه‌کنندگان که داوطلب شرکت در پژوهش بودند انتخاب شدند در ابتدا فرم اطلاعات جمعیت شناختی پاسخ داده و در نهایت به پرسشنامه‌های پژوهش پاسخ دادند، همچنین این اطمینان به افراد داده شد که تمامی اطلاعات محرمانه هستند و برای امور پژوهشی مورد استفاده قرار خواهند گرفت؛ به‌منظور رعایت حریم خصوصی، از افراد خواسته شد از ذکر نام و نام خانوادگی در پرسشنامه‌ها خودداری نمایند.

یک فرد از معنویت و مذهب برای درک مشکلات و کنار آمدن با عوامل تنش‌زا بهره می‌گیرد (۱۳). معنویت و باورهای شخصی فرد وی را در مقابله با مشکلات کمک کرده و به زندگی‌اش مفهوم می‌بخشد، اثرات موقعیت‌های اضطراب‌آور را در افراد کاهش داده و به‌طور مثبت بر روی افسردگی رضایتمندی و سلامتی اثر می‌گذارد (۱۴). معنویت و سازگاری معنوی راه‌هایی را به افراد ارائه می‌کند که منجر با دستیابی به آرامش روانی هیجانی و توانمندی فردی می‌گردد دستیابی به حالت آرامش خود می‌تواند باعث شود که توان مواجهه با مشکلات در افراد افزایش یافته، لذا در جهت دستیابی به هدف و همچنین مقابله با مشکلات پیش‌رویش بیشتر تلاش نماید (۱۵). پژوهش‌ها از رابطه سازگاری معنوی با آشفتگی زناشویی (۱۶)، با رشد معنوی و پریشانی روانی در دانشجویان دارای تجربه‌ی شکست عاطفی (۱۷) و نقش باورهای معنوی و اعمال مذهبی در پیش‌بینی انسجام و سازگاری خانوادگی (۱۸) حکایت دارند.

کیفیت روابط زناشویی نقش مهمی بر روی سلامت روان‌شناختی زوجین دارد. اگر تعارضات اجتناب‌ناپذیر زوجین شدید باشد تأثیرات فیزیکی و روان‌شناختی مخربی خواهند داشت (۱۹)، از این‌رو تعارضات زناشویی آسیب‌زا است و زندگی را در معرض ناراضی و طلاق پیش می‌برد، در مقابل ازدواج متعادل افراد را شادتر و از نظر فیزیکی سالم‌تر می‌کند و باعث شکوفایی و زندگی جنسی سالم‌تر می‌گردد، نهایت می‌بایست از تعارضات زناشویی به سمت یک تعادل در زندگی زناشویی حرکت کرد (۲۰). بنابراین با توجه به اهمیت تعارضات زناشویی زوجین و نقش متغیرهایی همچون سواد عاطفی و سازگاری معنوی و وجود خلأ پژوهشی در زمینه ارتباط متغیرهای مذکور در زندگی زوجین، مطالعه حاضر باهدف بررسی نقش سواد عاطفی و سازگاری معنوی در پیش‌بین تعارضات زناشویی زنان متأهل انجام شد و به دنبال پاسخ به این سؤال است که آیا سواد عاطفی و سازگاری معنوی در پیش‌بین تعارضات زناشویی زنان متأهل، نقش دارند؟

مواد و روش‌ها

روش پژوهش حاضر توصیفی - همبستگی بود. جامعه پژوهش حاضر شامل تمامی زنان متأهل مراجعه‌کننده به پایگاه‌های بهداشتی شهر بندرعباس در شش ماه دوم سال ۱۴۰۱ بودند (حدود ۶ هزار نفر) که بر اساس جدول گجرسی و مورگان (۱۹۷۱) به روش نمونه‌گیری در دسترس تعداد ۳۶۰ نفر واجد شرایط انتخاب شدند. ملاک‌های ورود شامل داشتن تحصیلات حداقل دیپلم، یائسه نبودن، عدم ابتلا به بیماری‌های خاص، عدم ابتلا به اختلالات روانی و مصرف مواد بر اساس پرونده سلامت و ملاک‌های خروج عدم تمایل به همکاری و تکمیل ناقص ابزار پژوهش بود. ابزار گردآوری اطلاعات شامل پرسش‌نامه‌های زیر بودند:

مقیاس کارکردهای روان‌شناختی خانواده ایرانی: این مقیاس ۱۲۴ سؤالی توسط کیمیایی و همکاران (۱۳۹۱) طراحی و ساخته شده که ۱۲ بعد ارتباط، پیشرفت، سواد عاطفی (عشق و محبت)، معنویت و مذهب، اوقات فراقت (تفریح و سرگرمی)، اتحاد، ساختار و سازمان، احساس امنیت، حل تعارض، رفت‌وآمد و صلح‌رحم، استقلال و کنترل را می‌سنجد، در پژوهش حاضر فقط از زیر مقیاس سواد

جهت تحلیل داده‌ها از آزمون همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه با کمک نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۱ استفاده شد.

یافته‌ها

به منظور بررسی رابطه بین سواد عاطفی و سازگاری معنوی با تعارضات زناشویی زوجین از ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد.

جدول ۱. شاخص‌های توصیفی و ضرایب همبستگی پیرسون بین سواد عاطفی و سازگاری معنوی با تعارضات زناشویی

متغیرها	کجی	کشیدگی	میانگین	انحراف معیار	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۱- سواد عاطفی	-۰/۲۱۳	۰/۲۲۵	۳۴/۴۰	۶/۴۵۸	۱					
۲- معنا داشتن زندگی	-۰/۶۳۴	۰/۸۷۵	۴۷/۸۹	۸/۲۸۴	**۰/۵۲۱	۱				
۳- ارتباط با خداوند	-۰/۵۳۲	۰/۳۶۴	۳۴/۳۲	۴/۶۵۸	**۰/۵۰۷	**۰/۶۴۲	۱			
۴- جستجوی حمایت معنوی	-۰/۵۴۷	۰/۵۲۸	۴۰/۳۶	۵/۶۳۴	**۰/۲۶۵	**۰/۳۱۱	**۰/۳۲۳	۱		
۵- سازگاری معنوی	-۰/۴۹۳	۰/۸۲۳	۱۲۲/۵۶	۱۴/۷۵۴	**۰/۵۵۴	**۰/۸۸۳	**۰/۸۰۰	**۰/۶۵۹	۱	
۶- تعارضات زناشویی	۰/۵۲۰	۱/۷۰۱	۱۱۷/۸۸	۱۹/۰۷۳	-۰/۵۱۵	-۰/۴۸۱	-۰/۵۳۷	-۰/۳۴۲	-۰/۵۷۰	۱

استفاده شد. قبل از اجرای تحلیل رگرسیون چندگانه، پیش فرض های آماری بررسی شد، که برای بررسی استقلال باقی مانده‌ها از آماره دوربین-واتسون استفاده شد که مقدار آماره دوربین-واتسون برابر با ۱/۹۳۶ بود، با توجه به اینکه مقدار آن در فاصله ۱/۵ تا ۲/۵ قرار دارد، بنابراین می‌توان گفت پیش فرض استقلال باقی مانده‌ها رعایت شد. همچنین برای بررسی وجود همخطی چندگانه بین متغیرهای پیش‌بین از شاخص‌های تحمل و عامل تورم واریانس استفاده شد، طبق نتایج بدست آمده از جدول ۳، با توجه به اینکه مقدار آماره تحمل از مقدار برش ۰/۱ بیشتر است و عامل تورم واریانس که از مقدار برش ۱۰ کمتر است، بنابراین انحرافی از مفروضه همخطی چندگانه مشاهده نشد.

**معنی داری در سطح ۰/۰۱ *معنی داری در سطح ۰/۰۵ در جدول ۱. با توجه به اینکه مقادیر کجی و کشیدگی داده‌ها بین ۲+ و ۲- می‌باشد داده‌ها در سطح ۰/۰۵ از توزیع بهنجار برخوردارند. بر اساس نتایج بدست آمده از جدول ۱ ضرایب همبستگی محاسبه شده بین سواد عاطفی و سازگاری معنوی با تعارضات زناشویی منفی بوده و در سطح آلفای ۰/۰۱ معنی‌دار بود ($P < ۰/۰۱$). بنابراین نتیجه گرفته می‌شود افرادی که سواد عاطفی و سازگاری معنوی بالاتری دارند، از تعارضات زناشویی کمتری برخوردارند.

به منظور پیش‌بینی تعارضات زناشویی زوجین از طریق سواد عاطفی و سازگاری معنوی، از آزمون رگرسیون چندگانه به شیوه همزمان

جدول ۲. خلاصه نتایج مدل اندازه اثر سواد عاطفی و مولفه‌های سازگاری معنوی در تعارضات زناشویی

همبستگی چندگانه (R)	ضریب تعیین	ضریب تعیین تعدیل شده	خطای استاندارد برآورد
۰/۶۲۹	۰/۳۹۶	۰/۳۸۹	۱۴/۹۱۲

بود که می‌توان نتیجه گرفت متغیرهای پیش‌بین سواد عاطفی و سازگاری معنوی توانایی پیش‌بینی متغیر ملاک یعنی تعارضات زناشویی را دارند.

با توجه به جدول ۲. ضریب تعیین تعدیل شده برابر با ۰/۳۸۹ بود که نشان می‌دهد متغیرهای سواد عاطفی و سازگاری معنوی در مجموع توانایی پیش‌بینی ۳۸/۹ درصد از تغییرات تعارضات زناشویی را داشت. مقدار آماره $F = ۵۸/۰۸۳$ با مقدار احتمال ۰/۰۰۱ معنی‌دار

جدول ۳. ضرایب رگرسیون استاندارد نشده و استاندارد شده مدل پیش‌بینی تعارضات زناشویی از طریق سواد عاطفی و مولفه‌های سازگاری معنوی

مدل	B	خطای معیار	ضرایب استاندارد شده		t	مقدار احتمال	آماره VIF
			Beta	Beta			
عدد ثابت a	۲۱۷/۱۳۲	۷/۱۴۴			۳۰/۳۹۳	۰/۰۰۱	
سواد عاطفی	-۰/۸۲۰	۰/۱۴۹	-۰/۲۷۷	-۰/۲۷۷	-۵/۵۱۵	۰/۰۰۱	۱/۴۸۷
معنا داشتن زندگی	-۰/۲۶۳	۰/۱۳۱	-۰/۱۱۴	-۰/۱۱۴	-۲/۰۱۰	۰/۰۴۵	۱/۸۹۰
ارتباط با خداوند	-۱/۱۳۳	۰/۲۳۱	-۰/۲۷۷	-۰/۲۷۷	-۴/۹۰۵	۰/۰۰۱	۱/۸۶۸
جستجوی حمایت معنوی	-۰/۴۸۶	۰/۱۵۰	-۰/۱۴۴	-۰/۱۴۴	-۳/۲۴۶	۰/۰۰۱	۱/۱۴۹

بیگی و همکاران (۱۳۹۵) نشان داد که گشودگی (ریزمولفه صمیمیت زوجین)، معنایابی در زندگی و ارتباط با خداوند (ریزمولفه‌های معنویت)، به ترتیب، به‌طور معناداری در پیش‌بینی انسجام خانوادگی نقش داشتند. هم‌چنین، مشکلات در صمیمیت (ریزمولفه صمیمیت زناشویی)، و فعالیت‌های اجتماعی مذهبی (ریزمولفه معنویت)، به ترتیب، در پیش‌بینی سازگاری خانوادگی نقش داشتند (۱۸). در تبیین یافته فوق می‌توان گفت زوجین سازگار زوجیت توانایی مقابله مؤثر با چالش‌ها و تعارضات رادارند با مشکلات و مسائل غیرمنتظره می‌توانند کنار بیابند قادر به کمک به یکدیگر هستند و هنگام مقابله با مشکلات به‌طور مؤثری با یکدیگر همکاری می‌کنند، از طرفی داشتن سازگاری معنوی به افراد کمک می‌کند تا به خودشناسی معنوی برسند و باعث می‌شود که افراد در شرایط دشوار استرس و اضطراب کمتری داشته باشند و تصمیم مناسبی را اتخاذ کنند، این افراد با یک پشتوانه قوی از حضور یک نیروی برتر به هنگام مواجهه با مشکلات حل مشکلات را آسان‌تر می‌بینند اعتقادات مذهبی هدفمند زندگی افراد را معنی‌دار کرده و با رضایتمندی و کامروایی در زندگی زناشویی همراه است، افراد دارای سازگاری معنوی به آینده امیدوارتر هستند و تعارضات و ناخشنودی‌های زندگی را به‌عنوان یک چالش در نظر می‌گیرند. این افراد به دلیل اتکا به یک نیروی برتر احساس گناه کمتری دارند و ترس و اضطراب کمتری را تجربه می‌کنند و معنویت به افراد کمک می‌کند تا مشکلات را متعالی بدانند و حسی از آرامش درونی را به‌رغم وجود مشکلات حفظ کنند (۲۵).

از محدودیت‌های مطالعه حاضر به روش نمونه‌گیری و انجام مطالعات بر روی زنان می‌توان اشاره نمود، لذا پیشنهاد می‌شود که پژوهش‌های آتی مشابه بر روی گروه‌های دیگر مانند مردان با دامنه سنی متفاوت صورت بگیرد تا تعمیم‌پذیری نتایج به‌دست‌آمده موردبررسی قرار گیرد. از مجموع نتایج به‌دست‌آمده می‌توان چنین استنباط کرد که از مهارت سواد عاطفی و سازگاری معنوی می‌توان برای پیش‌بینی تعارضات زناشویی زنان متاهل استفاده کرد، بنابراین از اهمیت ویژه‌ای در ارائه مشاوره برای کاهش تعارضات و مشکلات زناشویی برخوردارند. نتایج این پژوهش نشان داد که سواد عاطفی و سازگاری معنوی نیز نقش معنی‌داری در پیش‌بینی تعارضات زناشویی دارند، لذا پیشنهاد می‌شود مشاوران خانواده و حتی زوجین در تلاش برای کاهش تعارضات زناشویی باید به نقش سواد عاطفی و سازگاری معنوی توجه ویژه داشته باشند و برنامه‌ریزی‌ها و آموزش‌های لازم در این زمینه را انجام دهند.

References

1. Rahsepar Monfared F, Arvand J, Shariat zadeh joneidi G. The effectiveness of solution-oriented couple therapy on marital conflict and boredom. *Journal of Assessment and Research in Applied Counseling*. 2021;3(4):53-67. (Persian)
2. Murdiana S, Agustiani H. Marital Conflict Resolution and Influencing

در جدول ۳. مقدار ضریب رگرسیونی استاندارد شده (Beta) برای سواد عاطفی ($\beta = -0.277, p < 0.01$)، معنا داشتن زندگی ($\beta = -0.114, p = 0.045$)، ارتباط با خداوند ($\beta = -0.277, p < 0.01$)، و جستجوی حمایت معنوی ($\beta = -0.144, p < 0.01$)، بود. لذا می‌توان نتیجه گرفت که سواد عاطفی و مولفه‌های سازگاری معنوی توانایی پیش‌بینی تعارضات زناشویی زوجین را داشتند. با توجه به مقادیر بتا بدست آمده میانگین تعارضات زناشویی به ازای یک نمره افزایش در سواد عاطفی به اندازه ۰/۲۷۷، معنا داشتن زندگی به اندازه ۰/۱۱۴، ارتباط با خداوند به اندازه ۰/۲۷۷ و به ازای یک نمره افزایش در جستجوی حمایت معنوی به میزان ۰/۱۴۴ کاهش یافت.

نتیجه‌گیری

تعارض رایج‌ترین مشکل در روابط زوجین است و سبب بروز پیامدهای منفی جسمانی، روانی، اجتماعی و معنوی می‌شود. تشدید و ناتوانی در حل آن ممکن است خانواده را دچار آسیب نماید و حتی منجر به طلاق شود؛ بنابراین مطالعه حاضر باهدف بررسی نقش سواد عاطفی و سازگاری معنوی در پیش‌بین تعارضات زناشویی زنان متاهل انجام شد. نتایج پژوهش هاشمی و اصغری ابراهیم‌آباد (۱۳۹۵) نشان داد که سواد عاطفی و حل تعارض پیش‌بینی‌کننده‌ی طلاق عاطفی هستند. سواد عاطفی نیز حل تعارض را پیش‌بینی می‌کند و زوجین در اثر ضعف سواد عاطفی و ناتوانی در حل تعارض، طلاق عاطفی را تجربه می‌کنند (۱۰). نتایج مطالعه‌ای دیگر نشان داد افزایش تنظیم شناختی هیجان مبتنی بر دل‌بستگی و سواد عاطفی، می‌تواند راهی برای کاهش گرایش به روابط فرا زناشویی زنان باشد (۱۱). یافته‌های مطالعه ترخاصی (۱۴۰۱) نشان داد که بین سواد عاطفی و شادمانی زناشویی رابطه معنی‌داری وجود دارد و سواد عاطفی می‌تواند شادمانی زناشویی را پیش‌بینی کند (۱۲). در تبیین یافته فوق می‌توان گفت داشتن سواد عاطفی به افراد کمک می‌کند که در اندیشیدن، تشخیص دادن، اداره کردن و دریافت و انتقال عواطف خود توانمند شوند و به‌وسیله‌ی این مهارت بتوانند صمیمیت بین خود را افزایش داده و از بروز رابطه‌ی سرد جلوگیری نمایند بنابراین سواد عاطفی و داشتن توانایی در تشخیص و انتقال عواطف در زوجین سبب می‌شود که آن‌ها بتوانند ارتباط مناسبی را با یکدیگر برقرار نمایند. سواد عاطفی علاوه بر این به افراد در مدیریت عواطف کمک می‌کند چگونگی رفتارها و مناسبات آن‌ها را نیز شکل می‌دهد، بنابراین افراد با تقویت سواد عاطفی خود می‌توانند رفتارها و مناسبات بهتری داشته باشند و تعارضات خود را مدیریت نمایند (۱۰).

نتایج پژوهش ایمانی و همکاران (۱۴۰۱)، نشان داد بین سازگاری معنوی با آشفتگی زناشویی در مادران کودکان مبتلا به طیف اوتیسم رابطه وجود دارد؛ و سازگاری معنوی از طریق نقش میانجی انسجام روانی با آشفتگی زناشویی در مادران کودکان مبتلا به طیف اوتیسم اثر غیرمستقیم وجود دارد (۲۴). نتایج مطالعه‌ای دیگر نشان داد که بین سازگاری معنوی و رشد معنوی، رابطه‌ی مثبت معنی‌دار و بین سازگاری معنوی و پریشانی روانی در دانشجویان دارای تجربه‌ی شکست عاطفی رابطه‌ی منفی معنی‌دار وجود دارد (۱۷). پژوهش علی

11. Shalchian Pourkhaljan N, Asadi J, Hassanzadeh R, Khajevand Khoshali A. Investigating the Mediating Role of Cognitive Emotion Regulation in the Relationship between Attachment Styles and Emotional Literacy with a Tendency to Extramarital Relationships. *Journal of Consulting Excellence and Psychotherapy*. 2022;43(3):26-38. (Persian)
12. Tarkhasi S. Investigating the relationship between emotional literacy and marital happiness in married students. *The 10th National Conference on Sustainable Development in Educational Sciences and Psychology, Social and Cultural Studies; Tehran, 2022*. (Persian)
13. Rieben I, Huguelet P, Lopes F, Mohr S, Brandt P-Y. Attachment and spiritual coping in patients with chronic schizophrenia. *Mental Health, Religion & Culture*. 2014;17(8):812-26.
14. Kevern P. In search of a theoretical basis for understanding religious coping: Initial testing of an explanatory model. *Mental Health, Religion & Culture*. 2012;15(1):23-37.
15. Cabaço SR, Caldeira S, Vieira M, Rodgers B. Spiritual coping: A focus of new nursing diagnoses. *International Journal of Nursing Knowledge*. 2018;29(3):156-64.
16. Imani Z, Zanganeh Motlagh F, Abbasi M. The Mediating role of Psychological Cohesion in the Relationship between Psychological Suffering and Spiritual Adjustment to Marital Turmoil in Mothers of Children with Autism. *Islamic Life Style*. 2022;6(1): 1-10. (Persian)
17. Amanelahi A, Safaei Moghadam S, Taghipour M. Moderating role of insecure attachment styles in the relationship between spiritual compatibility with spiritual growth and psychological distress in university students who experienced emotional failure. *Journal of Fundamentals of Mental Health*. 2022;24(3):153-60.
- Factors (Studies on Married Women in Makassar). 2015. (Persian)
3. Safa kermanshahi Y, Nikooei F, Hayati G. The effectiveness of dialectical behavior therapy on marital adjustment and intimacy of women with marital conflicts. *Rooyesh-e-Ravanshenasi Journal (RRJ)*. 2022;10(12):169-78. (Persian)
4. Afifi T, Granger D, Ersig A, Tsalikian E, Shahnazi A, Davis S, et al. Testing the theory of resilience and relational load (TRRL) in families with type I diabetes. *Health communication*. 2019;34(10):1107-19.
5. Papp LM. Topics of marital conflict in the everyday lives of empty nest couples and their implications for conflict resolution. *Journal of Couple & Relationship Therapy*. 2018;17(1):7-24.
6. Randall AK, Bodenmann G. The role of stress on close relationships and marital satisfaction. *Clinical psychology review*. 2009;29(2):105-15.
7. Alaghband L, Sharifi H, Farzad V & Aghayousefi A. A model for predicting emotional divorce based on emotional literacy, coping styles, quality of life, and emotion seeking with emotion regulation mediation. *Medical Journal of Mashhad University of Medical Sciences*, 2019, 62(3), 288-402. (Persian)
8. Alemdar M & Anilan, H. The development and validation of the emotional literacy skills scale. *International Journal of Contemporary Educational Research*. 2020, 7(2), 258-270.
9. Wollny A, Jacobs I & Pabel L. Trait emotional intelligence and relationship satisfaction: the mediating role of dyadic coping. *The Journal of Psychology*. 2020, 154(1), 75-93.
10. Hashemi.S.F, Asghari Ebrahim Abad MJ. The role of emotional literacy in the prediction of emotional divorce by mediation conflict resolution. *Journal of Excellence in counseling and psychotherapy*. 2016;5(17):59-72. (Persian)

18. Beigi A, Rezaee A, Mohammadifar MA, Najafi M. The role of Marital intimacy and Spirituality in prediction of Family Cohesion and Adaptability. *Journal title*. 2016;10(1):52-60. (Persian)
19. Tavakolizadeh J, Nejatian M, Soori A. The effectiveness of communication skills training on marital conflicts and its different aspects in women. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*. 2015;171:214-21. (Persian)
20. Soleimani E, Tanha Z, Malekirad AA, Kordestani D. The role of life skills, sexual satisfaction and love story in predicting marital conflicts of couples. *medical journal of mashhad university of medical sciences*. 2021;64(4): 1-6. (Persian)
21. Kimiaee S, Khademian H, Farhadi h, Ghimati A. Develop and Study of Preliminary Psychometric and Validation Characteristic of Iranian Family Psychological Function Scale. *Journal of Modern Psychological Researches*. 2012;7(27):145-82. (Persian)
22. Rassouli M, Yaghmaie F, Alavi Majd H, Saeedolzakerin M. Development and psychometrics of institutionalized adolescents spiritual coping scale. *Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology*. 2009;15(1):25-32. (Persian)
23. Sanaei B. *Family and Marriage Scales*. Tehran: Besat; 2008. (Persian)
24. Imani M. Assessing the factor structure of the psychological resilience questionnaire in students. *Studies in Learning & Instruction*. 2016; 8(1):162-81. (Persian)
25. Amanuelahi A, Moghadam SS, Taghipour M. Moderating role of insecure attachment styles in the relationship between spiritual compatibility with spiritual growth and psychological distress in university students who experienced emotional failure. *Journal of Fundamentals of Mental Health*. 2022;24(3):133-160. (Persian)